

Titel: notes for lectures on Indo-European languages, [INDOEUR] 140-0010

Citation: "notes for lectures on Indo-European languages, [INDOEUR] 140-0010", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 45. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_140-shoot-wacc-1992_0005_140_INDOEUR_0010_p45_bP44_TB00010/facsimile.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Konsonantskiftet ses i bøjningen af germanske verber som
omt. siohan 'trække' præt.sg. zoh pl. zugun ppp. zi-sogan
on. sláf 'slå' - - - sláf - slógum - sléginn.

- 74 Først efter opdagelsen af Verners lov erkendte fuldt ud (som tidligere delvis af Rask 1831/1834 (tidligere nævnt i forelæsnngen)) armensk som en selvstændig i.-e. sprogklasse. Det anføres derfor her på sin kronologiske plads. Beviset føres i en række arbejder af Heinrich Hubschmann fra tidsrummet 1875-97; hovedværk: *Armenische Grammatik* 1895-97 (2 bind, hvoraf 1. del er en etymologisk ordbog).
- 75 Som tidligere omtalt opstillede Schleicher *ar *an *am ikke blot hvor man nu opstiller vokal + *r (og *l, som man dengang af hensyn til indisk ikke adskilte fra *r) *n *m (altså i.-e. r-, (l-,) n- og m-diftonger, jf. nr. 23, pkt. 4 slutn.), men også hvor man nu opstiller *r *l *n *m (og de tilsvarende lange). Disse sidate (dog ikke særskilt *r) opstilles først i 1876 af Karl Brugmann (1849-1919, prof. i Leipzig) i afhandlingen *Nasalis sonans in der indogermanischen Grundsprache*, i Curtius' *Studien zur griechischen und lateinischen Grammatik* 9.285 ff. Specialt erkendte herved, at indisk og græk har $\bar{a}$ = *r *l. jf. E 18 oind. *gatan* gr. *he-katón* = *k₁gtón 'hundrede', E 66 oind. *ga-logr. ba-* = *g₂g₂ 'gå, komme', E 69 oind. (g)ha-ogr. -pha- = *g₂h₂ 'slå, dræbe', E 72, 2° oind. *badh-* ogr. *path-* phat- = *bhgdh- 'binde', og jf. fig. eksempel:

- 76 *ten- i lat. *tenere* 'holde; beherske, holde i skak; holde ved, vedvare, vare (= være udstrakt)' *per-tinere* 'strække sig, nå' (med den latinske "vokalsvækkelse", der bl.a. medfører $\bar{g} > \bar{t}$) *at-tinere* 'strække sig (geografisk)' *tendere* 'spænde, strække' (også sammensat med in- og oc-) *tentus* 'spændt' *in-tentio* 'spænding, anspændelse' ogr. *tefein* 'spænde' (= *ten-i- med en regelmæssig ogr. interversion) oel. *teneto, tenotu* 'reb'.